

Nr 107.

Av herrar **Lindgren** och **Laurin**, *om befogenhet för Konungens befallningshavande att medgiva utskänkning av vin å vissa turisthotell.*

Den av turistreklamsakkunnige företagna utredningen rörande turisttrafikens utbredning i vårt land och dess inverkan på penningtillförseln till Sverige har otvetydigt givit vid handen, att turistströmmen under senare år fått en alltmer stegrad betydelse för vårt lands ekonomi. Sålunda har den utländska turistströmmen under år 1928 beräknats ha tillfört vårt land cirka 26 miljoner kronor. Även om denna siffra givetvis är approximativ, ligger det dock i öppen dag, att den utländska turistströmmen betyder ett icke föraktligt kapital, som till sin väsentligaste del kommer köpmän, hantverkare, hotellidkare och deras talrika personal, arbetare och producenter på olika områden till godo. Det är härvid också att märka, att den tendens till ökning, som denna rörelse av allt att döma visar, icke är av tillfällig art utan innebär ett för vårt land smickrande utslag av den utveckling, som den internationella turiströrelsen fått under senare år. Allteftersom motorismen vunnit inbrott i turiströrelsen, som därmed i allt vidsträcktare omfattning gjort sig oberoende av de tidigare kommunikationsmedlen, tåg och båtar, har denna rörelse med förkärlek sökt sig till länder, som visserligen lockat med sin naturskönhet och sina kulturella företräden men på grund av sitt avlägsna läge varit mera oåtkomliga. Av denna utveckling har vårt land glädjande nog fått en allt starkare kännning.

För vårt lands vidkommande har det varit iögonenfallande, hurusom automobilismen i allt större utsträckning dirigerat såväl den inhemska som den utländska turistströmmen till sådana bygder, som icke direkt beröras av båt- eller tågkommunikationer, och denna utveckling har givit turisthotellrörelsen ökad betydelse. De svenska turisthotellen ha alltmer fått karaktären av säsonghotell, som inriktat sin rörelse uteslutande på resandeströmmen och ställt sig direkt avvisande mot gästfrekvens från den lokala befolkningen. Ett talande bevis härför är, att turisthotellens förläggning betingas icke av en Orts befolkningstäthet utan av dess naturskönhet och dess för främlingen intresseväckande och tilldragande kulturprägel, varjämte den även tar sikte på resandeströmmens behov av lämpliga anhaltspunkter utefter de stora automobilstråkvägarna.

Med hänsyn till att turisthotellrörelsen sålunda måste betecknas som en viktig faktor för befrämjandet av turiströrelsen, bör det ligga i stats-

makternas intresse att förhjälpa den ur dess nuvarande nödläge, som framkallats av dess beroende av det kommunala inflytandet i utskänkingsfrågor. Det nykterhetspolitiska intresset har alltför ofta visat sig vara blint för turisthotellrörelsens speciella uppgift att tillgodose utslutande turisternas timliga behov, och därför ha turisthotellet på många håll orättvist drabbats av det s. k. lokala vetot. Emellertid torde ingen tvekan kunna råda därom, att innehav av rättigheter att till resande gäster utskänka öl och vin utgör en grundbetingelse för att ett turisthotell skall kunna motsvara de resandes berättigade anspråk på trevnad, liksom erfarenheten har visat, att dylik rättighet är en nödvändig förutsättning för rörelsens ekonomiska bärighet. Så länge turisthotellet i utskänkingshänseende äro beroende av det kommunala avgörandet, kommer den olikformighet i berörda hänseende, som nu utmärker den svenska landsorten, att menligt inverka på turiströrelsen och undergräva den svenska turisthotellrörelsens ekonomi och dess anseende inför utlandet, där man gör allt för att tillfredsställa turistens anspråk.

Här erbjuder sig för statsmakterna en möjlighet att räcka den betryckta turisthotellrörelsen en hjälpare hand. Detta bör kunna ske därigenom, att turisthotellrörelsen i utskänkingshänseende jämföras med utskänkingsrörelsen på tåg och båtar, vilken enligt § 21 kungl. förordningen angående försäljning av rusdrycker för tilldelning av rättigheter är hänvisad till Konungens befallningshavande. Det synes rimligt, att en motsvarande ställning inrymmas åt turisthotellrörelsen såväl beträffande öl som vin.

Alldenstund turisthotellrörelsen innefattar ett stort antal företag av skiftande storlek, karaktär och resurser, och då det icke kan anses ändamålsenligt vare sig ur praktisk eller social synpunkt att tilldela varje företag, som betecknar sig som turisthotell, utskänkingsrättigheter, torde det vara nödvändigt att för erhållande av rättigheter fixera en viss gräns, som bör kunna beräknas dels efter antalet sovrum, dels med hänsyn till företagets resurser i övrigt, såsom moderna bekvämligheter etc. En hög standard beträffande hotellkultur bör givetvis uppställas som ett oeftergivligt villkor för erhållande av utskänkingsrättighet. Härigenom skulle vinnas, att innehavet av rättighet bleve en sporre för företagarna inom branschen att vinnlägga sig om sin rörelses sunda utveckling, samtidigt med att utsikten till erhållande av rättighet skulle stimulera till ökad kapitalinvestering i denna näringsgren och därmed verksamt bidra till dess höjande i ekonomiskt och socialt hänseende. Tilldelningsgränsen bör lämpligen kunna sättas till cirka 20 rum och avse endast förstklassigt utrustade hotellföretag. Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådant tillägg till § 21 i kungl. förord-

ningen angående försäljning av rusdrycker, att tillstånd att tills vidare för viss tid, högst ett år, till resande gäster utskänka vin å förstklassigt utrustat turisthotell med ett större antal sovrum må på framställning av innehavaren kunna av Konungens befallningshavande i det län, varest företaget är beläget, meddelas person, som är behörig att idka utskänkingsrörelse.

Stockholm den 17 januari 1930.

And. Lindgren.

Harald Laurin.
